

φε τὴν κεφαλὴν ἐκ τοῦ ἐνὸς μέρους καὶ ἔκλειε τοὺς ὀφθαλμούς. Τὸ ἔσυρον ἐκ τῆς οὐρᾶς χωρὶς νὰ κινήθῃ. Τῷ ἔλεγον « Ἀς τὸ ἀναστήσωμεν » καὶ τότε τὸ κυνάριον ἐπήδα διὰ μιᾶς. Ἀναμφίβολως ἐννοεῖ καλῶς ὅτι τῷ ἔλεγον.

Προσκαλούμενον νὰ μιμηθῇ τὸν λύκον ἔκλιε ταχέως τὴν κεφαλὴν πρὸς τὸ μέρος τοῦ διατάσσοντος αὐτό, καὶ ἔκρουε τοὺς ὀδόντας, τοῦτο δὲ μετὰ μεγάλης δεξιότητος. Διατασσόμενος ὁ Μπιζοῦ νὰ σείσῃ τὴν ἐσθῆτα κυρίας ἢ τὸ πανταλόνιον κυρίου, ἐλάμβανε μεταξύ τῶν ὀδόντων τοῦ τὴν μὲν ἢ τὸ δὲ καὶ τὰ ἔσειε μετὰ μεγάλης δυνάμεως, χωρὶς ὅμως νὰ κάμῃ εἰς τὸ ὕψος τὸ ἐλάχιστον σχῆμα.

Ἄν προσεποιεῖτο τις ὅτι ἔτυπτε τὴν κυρίαν ἢ τὸν κύριον αὐτοῦ, ἐπήδα καὶ ὑπερήσπιζεν αὐτούς, μεθ' ὃ ἐζήτηε νὰ τὸν λάβωσιν εἰς τὰς ἀγκάλας τῶν ἵνα βεβαιωθῇ ὅτι οὐδὲν κακὸν ἔπαθον.

Ὅταν ὁ θεὸς μου Π. . . ἀπέθανε, κατὰ τὰς τρεῖς κεκαλονισμένους ἡμέρας τὸ κυνάριον ἔμενε πρὸ τῶν ποδῶν του, με τοὺς ὀφθαλμούς προσηλωμένους ἐπὶ τῶν τοῦ κυρίου του, οἱ ὅποιοι ἐκλείσθησαν διὰ παντός. Ὁ θεὸς μου ἐτάφη εἰς τὸ κοιμητήριον, κείμενον ἀκριβῶς ἀπέναντι τοῦ ἐξώστου τῆς οἰκίας ἐν ἣ κατφυκοῦμεν, εἰς τὴν ἐξοχὴν. Τὸ κυνάριον λοιπὸν μετέβαινε τακτικῶς εἰς τὸν ἐξώστην καὶ λαμβάνον τὴν αὐτὴν στάσιν, ἦτοι καθήμενον ἐπὶ τῶν τεσσάρων αὐτοῦ ποδῶν καὶ ἔχον ἀνυψωμένην τὴν κεφαλὴν, παρετήρει ἀτενωῶς τὸ κοιμητήριον. Ἄν τυχαίως προσεκάλει τις τὸν θεὸν μου διὰ τοῦ ὀνόματός του, (καίτοι δὲν ἔζη πλέον), ὁ Μπιζοῦ ἔτρεχε, παρετήρει, ἐζήτηε, μετὰ τοῦτο δ' ἐπανήρχετο εἰς τὴν θέσιν του.

Τοῦ λόγου δ' ἐνταῦθα ὄντος περὶ τῆς στοργῆς τῶν ζώων, ἀναφέρω τὸ παράδειγμα γαλῆς κοιμωμένης κατὰ τὴν στιγμήν ταύτην ἠύχως παρὰ τῆ ἀνεψιᾶ μου, ἧτις ἀνέθρεψεν αὐτήν.

Ἡ γαλῆ, τοσούτον ἀγαπᾷ τὸ κοράσιον, τὸ ὅποιον νανουρίζει, ἐνδύει μὲ ἐσθῆτας καὶ σπαργανόνει ὡς βρέφος αὐτήν, ἐνὶ λόγῳ τὴν θωπεύει καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν, ὥστε ὅταν τὸ κοράσιον μεταβῇ εἰς τὴν ἐξοχὴν ἢ ἀλλαχοῦ, ἡ γαλῆ δὲν τρώγει· μόνον δ' ὅταν καταβληθῇ ὑπὸ τῆς πείνης, ἀποφασίζει νὰ ἐγγίσῃ τὸ φαγητὸν τὸ ὅποιον τῇ δίδουν. Ἐν τῷ μεταξύ τούτῳ ζητεῖ τὴν μικρὰν κυρίαν αὐτῆς πανταχοῦ, εἰς ὅλα τὰ δωμάτια, εἰς τὸν κῆπον, παρὰ τοῖς γείτοσιν, εἴτα δ' ἐπανέρχεται εἰς τὸ δωμάτιον καὶ μιουλιζει κατὰ τρόπον ἐκφραστικόν. Ἄν πᾶσαι αἱ ἀναζητήσεις αὐτῆς εἰς οὐδὲν ἀπολήξωσιν, εὐρίσκει τέλος ἐσθῆτά τινα ἢ ἕτερόν τι ἀνήκον εἰς τὸ κοράσιον καὶ κατακλίνεται ἐπ' αὐτοῦ. Τὸ ἐσπέρας ἐξαπλοῦται ἐπὶ τῆς κλίνης του, αἱ ἀναζητήσεις δ' αὐταὶ ἐπαναλαμβάνονται καθ' ἑκάστην.

Γίνεται δ' ὀλόκληρος ἱστορία ὅταν τὸ κοράσιον

ἐπανέλθῃ μετὰ διήμερον ἢ τριήμερον ἀπουσίαν. Ἡ γαλῆ πηδᾷ εἰς τὰς ἀγκάλας του, καί, — δὲν μεταχειρίζομαι ὑπερβολὰς — φέρει τοὺς δύο ἐμπροσθίους αὐτῆς πόδας περὶ τὸν τράχηλόν του, παρατηροῦσα αὐτὸ εἰς τοὺς ὀφθαλμούς καὶ μιουλιζοῦσα μετὰ μεγίστης στοργῆς. Ἡ τῆς γαλῆς στοργὴ αὕτη πολλὰκις μοὶ ἐπροξένησεν ἐντυπωσιν.

Πολλὰκις συμβαίνει, ὅταν θέλωμεν νὰ ἴδωμέν τι διὰ τοῦ παραθύρου ἢ διὰ μέσου μιᾶς θύρας, νὰ κτυπήσωμεν ἐν τῇ σπουδῇ ἡμῶν ἐφ' οἴουδῆποτε ἀντικείμενον καὶ τότε προσποιούμεθα ὅτι πτύομεν αὐτὸ ἐκφέροντες σχεδὸν πάντοτε βλασφημίαν. Νομίζομεν ὅτι τὸ ἀντικείμενον εἶνε ἢ αἰτία ὑβρίζοντες δ' αὐτὸ ἱκανοποιούμεθα.

Τοῦτου παραπλήσιον παρετήρησα παρὰ τινι τῶν κυνῶν μου. Γερμανὸς χορδιστῆς ἐφοβεῖτο τὸν κύνα τοῦτον, ὅταν δ' ἐξήρχετο τῆς οἰκίας μου ἔπρεπε νὰ κρατῶσι τὸ ζῶον ἀπὸ τοῦ δερματίνου αὐτοῦ περιλαιμίου ἄχρις οὗ ὁ γερμανὸς διέλθῃ τὸν κῆπον καὶ ἐξέλθῃ τῶν κιγκλιδίων. Ὁ κύων προσεπάθει νὰ διαφύγῃ ἐκβάλλων θρηνώδεις μυκηθμούς, ἅμα δ' ἄφινον αὐτὸν ἔτρεχε ταχύτατα ἵνα ἐκφοβίσῃ τὸν κύριον ἐκείνον. Ἄπαξ ἐν τῇ σπουδῇ αὐτοῦ ὁ κύων ἔπεσε κατὰ γῆς· τότε ἠγέρθη ταχέως καὶ ἐδῆξε τὸ μέρος εἰς ὃ ἔπεσε, μεθ' ὃ ἔτρεξεν εἰς τὸ κιγκλιδίωμα. Ἐγένετο ἰδὼν τὴν ὄργην μεθ' ἧς ἤθελε νὰ δαγκάσῃ τὴν γῆν, ὅπερ ἐκόλυσεν αὐτὸν νὰ φθάσῃ ἐν καιρῷ εἰς τὰς κνήμας τοῦ φεύγοντος μουσικοῦ.

(Ἐκ τῆς « Ἐπιστημονικῆς Ἐπιθεωρήσεως »)

Κ. ΚΟΣΜΟΒΙΤΣ

Ο ΛΟΥΣΤΡΟΣ

Θ' ἀφηγηθῶ πρὸς τοὺς ἀναγνώστας τῆς Ἐστίας γεγονὸς ἱστορικόν. Περιορίζομαι δὲ εἰς ἀπλὴν καὶ ξηρὰν τῶν γεγονότων ἔκθεσιν, ἐπαφίων τὰ σχόλια τοῖς ἀναγνώσταις, καὶ παρασιωπῶ τὰ ὀνόματα τῶν ἐνδιαφερομένων, κηδόμενος τῆς μετριοφροσύνης καὶ τῆς φιλοτιμίας αὐτῶν.

Ἡμέραν τινὰ — δύο ἢ τρία ἔτη πρὸ τοῦ τελευταίου ῥωσοτουρκικοῦ πολέμου — γνωστὸς ἔμπορος, ὁ κ. Π. . . ἴστατο πρὸ τῆς θύρας τοῦ καταστήματος αὐτοῦ, ἐν Κωνσταντινουπόλει. Νεανίσκος ἡλικίας δεκαπέντε ἕως δεκαεπτὰ ἐτῶν, σχεδὸν γυμνόπους καὶ κικοενδεδυμένος, εἰς τὴν ἐργατικὴν ἀνήκων τάξιν καὶ καθ' ὅλα τὰ φαινόμενα ἐπαρχιώτης, πλησιάζει μετὰ συστολῆς τὸν καταστηματούχον καὶ τῷ λέγει·

— Σὰς παρακαλῶ, κύριε, μοῦ δίδετε δέκα παράδες;

— Δὲν ἐντρέπεσαι εἰς αὐτὴν τὴν ἡλικίαν νὰ ζητῆς ἐλεημοσύνην; ἀπαντᾷ ὁ κύριος Π. . . Διατί δὲν ζητεῖς ἐργασίαν;

— 'Αλλ' ἀπὸ ποῖον νὰ ζητήσω ἐργασίαν, κύριε; Εἶμαι ξένος, ἦλθα εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν χθὲς μόλις καὶ κανένα δὲν γνωρίζω. Ἐπειτα, καὶ τοὺς δέκα παράδες σὰς τοὺς ζητῶ ὄχι διὰ ἐλεημοσύνην ἀλλὰ δι' ἐργασίαν.

— Καὶ τί ἐργασίαν θὰ κάμης μὲ δέκα παράδες; ἠρώτησεν ὁ καταστηματάρχης δυσπίστως μειδιῶν.

— Θὰ τοὺς φυλάξω, θὰ ζητήσω καὶ ἀπὸ ἄλλους κύριους τὸ ἴδιο ποσόν, καὶ θὰ προσπαθῶ νὰ σχηματίσω κεφάλαιον διὰ νὰ κάμω μίαν ἐργασίαν.

— Καὶ τί ἐργασίαν θὰ κάμης;

— Τὸν λούστρον.
— Καὶ εἰς αὐτὸ τὸ διάστημα πῶς θὰ ζήσης; τί θὰ τρώγης; ἔρωτᾷ ὁ κύριος Π... εὐχαριστούμενος ἐκ τῶν ἀπαντήσεων τοῦ νεανίσκου, καὶ εὐρεθεὶς εἰς διαθέσειν ὀμιλητικότητος.

— Ἔχω ἀπόφασιν νὰ μένω νηστικός ὅσο νὰ σχηματίσω τὸ ποσόν πού χρειάζομαι.

Ὁ ἥχος τῆς φωνῆς τοῦ ἐπιδόξου λούστρου ἐνέφαιεν εἰλικρίνειαν, τὸ δὲ σεμνὸν τῆς συμπεριφορᾶς αὐτοῦ τιμιότητα. Ἐφάνετο ὅτι τὰ λεγόμενα αὐτοῦ ἦσαν ἀληθῆ. Ὁ κύριος Π... ἐτέλεθη ὅτι δὲν θὰ διεκινδύνευε μέγα ποσόν, ἴσως δὲ πράγματι θὰ καθίστα τὸ ἐγκαταλελειμμένον ἐκεῖνο πλάσμα εὐτυχές διότι τὸ προσφιλέστερον τοῦ νεανίσκου ὄνειρον, τουλάχιστον κατ' ἐκείνην τὴν στιγμήν, ἢ μόνη αὐτοῦ φιλοδοξία συνίστατο εἰς τὸ νὰ γείνη λούστρος! Βεβαίως δὲ θὰ ἦτο εὐτυχής, ὅσον δέδοται εἰς θνητόν, καθ' ἣν στιγμήν θὰ ἐλάμβανεν εἰς τὴν κατοχὴν αὐτοῦ τὰ διὰ τὸ λουστράρισμα ἀναγκαῖοντα.

— Καὶ πόσα χρήματα θέλεις διὰ ν' ἀγοράσης ὅ,τι σοῦ χρειάζεται;

— Ἀρώτησα καὶ μοῦ εἶπαν ὅτι φθάνουν δώδεκα γρόσια (δύο καὶ ἡμισυ περίπου φράγκα).

— Δὲν σοῦ δίδω χρήματα, γιατί φοβοῦμαι μήπως μὲ ἀπατήσης, ἔλα ὅμως νὰ σοῦ ἀγοράσω τ' ἀπαιτούμενα.

— Τί εἶπατε;... νὰ ἐξοδεύσετε τόσα χρήματα δι' ἐμένα χωρὶς νὰ μὲ γνωρίζετε!

— Ναί, θέλω νὰ σοῦ ἀγοράσω τὰ ἐργαλεῖά σου.

— Τότε, σὰς εὐχαριστῶ, καὶ δὲν εὕρισκω λόγους νὰ σὰς ἐκφράσω τὴν εὐγνωμοσύνην μου.

— Πήγαινε, συμφώνησε ὅ,τι χρειάζεσαι, καὶ φέρε ἐδῶ τὸν πωλητὴν διὰ νὰ τὸν πληρώσω.

Ὁ νεανίσκος ἀπῆλθε περὶχαρής, μετ' ὀλίγον δ' ἐπανῆλθε συνοδευόμενος ὑπὸ Ἰουδαίου κρατούντος τ' ἀναγκαιούντα δι' ἓνα λούστρον. Ὁ κ. Π... ἐπλήρωσε τὸν Ἰουδαῖον, ὁ νεανίσκος ἔλαβε τὰ ἐργαλεῖά του, ἐξέφρασε καὶ πάλιν τὴν εὐγνωμοσύνην του, καὶ ἤρτισεν ἀμέσως τὴν ἐργασίαν αὐτοῦ καθαρίζας τὰ ὑποδήματα τοῦ εὐεργέτου του. Ὁ κύριος Π... ἐζήτησε νὰ πληρώσῃ πρὸς

τὸν νεοφώτιστον λούστρον τὸ δικαίωμα του, οὗτος ἠρνήθη νὰ δεχθῇ τὴν προσφερθεῖσαν αὐτῷ δεκάραν, ἀλλ' ὁ καταστηματάρχης ἐπέμεινε.

— Αὐτὰ, εἶπεν, εἶνε τὰ πρῶτα χρήματα πού κερδίζεις ἐκ τῆς ἐργασίας σου. Φύλαξέ τα· θὰ σοῦ φέρουν καλόν.

— Καὶ σεῖς ὅμως δέχεσθε νὰ καθαρίζω καθὲς ἡμέραν τὰ ὑποδήματά σας δωρεάν;

— Δέχομαι.

Καὶ καθ' ἐκάστην ὁ λούστρος ἐκαθάριζε τακτικῶς τὰ ὑποδήματα τοῦ εὐεργέτου του, ἐνοῶν νὰ ἐξοφλήσῃ οὕτω τὰ πρὸς αὐτὸν ὀφειλόμενα, ἀλλ' ἐκάστοτε ἠγαγκάζετο ὑπὸ τοῦ κυρίου Π... νὰ λαμβάνῃ τὴν δεκάραν.

— Τώρα, τοῦ ἔλεγεν ὁ κύριος Π... φρόντισε νὰ σχηματίσης ἓνα μικρὸ κεφάλαιον, καὶ ὅτάν γίνῃς πλούσιος, τότε μὲ πληρώνεις τὰ δώδεκά μου γρόσια.

Ἐπὶ τρεῖς ἢ τέσσαρας μῆνας ὁ λούστρος ἐξηκολούθει νὰ καθαρίζῃ τακτικῶς καθ' ἐκάστην τὰ ὑποδήματα τοῦ κυρίου Π..., πληρονομένος πάντοτε ὑπ' αὐτοῦ, ἔπειτα δὲ ἐράνη πλέον. Ἄδῃλον τί ἀπέγεινε.

Παρῆλθον δύο ἢ τρία ἔτη, ἐξερράγη ὁ ῥωσσοτουρκικὸς πόλεμος, οἱ Ῥῶσοι διέβησαν τὸν Δούναβιν, ἔσταμάτησαν ἐπὶ πολὺ πρὸ τῆς Πλεΐνας, μετὰ δὲ τὴν λύσιν τῆς πολιορκίας αὐτῆς διέβησαν ἐν μέσῳ χειμῶν τὸν Αἰμον, κατέβησαν εἰς Ἀδριανούπολιν καὶ ἀροήλασαν μέχρι τῶν προαστείων τῆς Κωνσταντινουπόλεως. Τέλος ἀπεσῦρθησαν μετὰ τὴν ὑπογραφήν τῆς πολυθρῦλλῆτου συνθήκης τοῦ Ἁγίου Στεφάνου.

Ἡμέραν τινα ὁ κύριος Π... ἴστατο καὶ πάλιν πρὸς τῆς θύρας τοῦ καταστήματος αὐτοῦ, ὅτε νεός, καλοενδεδυμένος, τὸν πλησιάζει καὶ ζητεῖ ν' ἀσπασθῇ τὴν χεῖρα αὐτοῦ.

Ὁ καταστηματάρχης, νομίζων ὅτι ἔχει ἐνώπιν αὐτοῦ τεχνίτην καὶ τολμηρὸν λωποδύτην, καὶ ὅτι τὸ χειροφίλημα ἦτο ἀπλῶς ἐνέδρα κατὰ τοῦ ὄρολογίου ἢ τοῦ βαλαντίου αὐτοῦ, ἐπιπλήττει αὐστηρῶς αὐτόν, καὶ ἀποσύρεται ἐντὸς τοῦ καταστήματός του.

Ἄλλ' ἐνταῦθα εἶνε ἀναγκαῖα μικρὰ παρέκβασις. Μόνος ὁ ζήσας ἐν Κωνσταντινουπόλει γινώσκει τί σημαίνει *γιαγκισιδής*, τοῦτέστι *λωποδύτης*, κατὰ τὴν ἐν Ἀθήναις καθιερωθεῖσαν ἔκφρασιν. Ἀνάγκη ἀπαραίτητος, ὅταν διέρχησαι ὁδοὺς τινὰς τῆς τουρκικῆς πρωτευούσης, καθ' ἃς ἢ τοῦ πλήθους κυκλοφορία εἶνε πυκνοτέρα, νὰ κουμβώσης τὸ φόρεμά σου καὶ νὰ προσέχῃς τὰ θυλάκιά σου, διότι ἄλλως μέγαν διατρέχεις κίνδυνον νὰ ἐπανέλθῃς οἰκᾶδε ἄνευ ὄρολογίου ἢ ἄνευ τοῦ βαλαντίου σου. Ὑπάρχουσιν ἐποχὰι καθ' ἃς οἱ τῶν *γιαγκισιτζιδῶν* ἄθλοι λαμβάνουν ἀπιστεύτους διαστάσεις, καὶ ἄλλαι πάλιν καθ' ἃς οὐ-

ποι καθίστανται ἀραιότεροι. Οὐδέποτε ὅμως ἐκλείπουν καθ' ὅλοκληρίαν. Ἡ αὔξησης καὶ ἐλάττωσις τῶν ἄθλων τούτων σχετίζεται πρὸς τὴν αὐστηρὰν ἢ χαλαρὰν ἐπιτήρησιν τῆς τουρκικῆς ἀστυνομίας. Σημειωτέον ἐπίσης ὅτι οἱ γιργκισιδζήδες τῆς Κωνσταντινουπόλεως πάντοτε σχεδὸν εἰσὶ κομψῶς ἐνδεδυμένοι, ἵνα μὴ ἐμπνέωσι δυσπιστίαν πρὸς τὰ θύματα αὐτῶν. Πολλάκις βλέπεις εὐγενῆ κύριον, ὑψηλὸν φοροῦντα πῖλον, κομψότατα ἐνδεδυμένον, φέροντα ἐπὶ τοῦ στήθους παχειὰν χρυσὴν ἄλυσον καὶ χρυσὸν ὠρολόγιον. Τὸν ἐκλαμβάνεις ὡς ἄνθρωπον ἀνήκοντά εἰς τὴν ὑψηλὴν κοινωνίαν, καὶ ὅμως εἶνε ἀπλοῦστάτα λαποδύτης. Ἐπανελέθωμεν ἤδη ἐπὶ τὸ προκείμενον.

Ὁ κ. Π... ἐκλαβὼν τὸν νέον ὡς λαποδύτην, ἐπέπληξεν αὐτὸν καὶ εἰσήλθεν εἰς τὸ κατάστημά του. Ὁ νέος ὅμως τὸν παρακολουθεῖ καὶ ἐπιμένει ν' ἀσπασθῆ τὴν χεῖρά του. Μὰ, τέλος πάντων, τί με θέλεις; ἐρωτᾷ μετὰ θυμοῦ ὁ καταστηματάρχης. Νομίζεις πῶς θὰ ἔμπορέσης νὰ μὲ ἀπατήσης; Φύγε ἀπ' ἐδῶ ἀμέσως, εἰ δὲ μὴ σὲ παραδίδω εἰς τὴν ἀστυνομίαν.

— Δὲν εἶμαι, κύριε, γιργκισιδζής; παρατηρήσατέ με καλά· δὲν μὲ γνωρίζετε;

— Ὅχι, δὲν σὲ γνωρίζω.

— Ἐσεῖς εἴσθε εὐεργέτης μου καὶ ἦλθον νὰ σὰς εὐχαριστήσω.

— Ἐγώ!

— Ναι, ἐσεῖς.

Ὁ κ. Π... παρετήρηε μετὰ προσοχῆς τὸν νέον, ἀλλ' ἦτο ἀδύνατον ν' ἀνακαλέσῃ εἰς τὴν μνήμην αὐτοῦ τὰ χαρακτηριστικά του, ἀλλοιωθέντα ἄλλως ὑπὸ τῆς εὐχολίας.

— Καὶ πότε σὲ εὐεργέτησα;

— Εἶνε τώρα τρεῖς ἔτη. Ἐνθυμίσεθε μίαν ἡμέραν ποῦ ἡγοράσατε εἰς ἓνα νέον τὰ ἐργαλεῖα διὰ νὰ γένην λούστρος;

— Ναι, τὸ ἐνθυμοῦμαι.

— Λοιπόν, ὁ λούστρος ἐκεῖνος ἦμουν ἐγώ. Τὰ χρήματά σας πραγματικῶς μοὶ ἔφεραν καλόν.

— Καὶ πῶς τοῦτο;

— Εἰς διάστημα δυο περίπου χρόνων ποῦ ἔπραγα ξηρὰν ψομί μόνον καὶ ἐκοιμώμουν μέσα εἰς μίαν ἐκκλησίαν ἐκέρδησα πενήντα λίραις τουρκικαῖς ὅταν οἱ Ῥῶσοι ἔφθασαν εἰς τὴν Ἀδριανούπολιν, μὲ τὰ χρήματά μου ἀγόρασα διαφορά ποτά, τὰ ὅποια μετέφερα εἰς τὴν Ἀδριανούπολιν καὶ τὰ ἐπώλησα εἰς τὸν Ῥωσικὸν στρατόν. Ἡ πρώτη δοκιμὴ μου ἐπέτυχε λαμπρά, ἐμεγάλωσα τὴν ἐργασίαν μου, ἐκέρδησα πολλά, καὶ σήμερον, δόξα τῷ Θεῷ, εἶμαι πλούσιος. Τὰ πλοῦτη ποῦ ἀπέκτησα τὰ χρεωστῶ εἰς τὰ δώδεκα γρόσια, ποῦ μοὶ ἐθαλείσατε. Τὴν περιουσίαν ποῦ σήμερον ἔχω τὴν χρεωστῶ εἰς ἑσὰς καὶ θὰ σὰς εἶμαι αἰωνίως εὐγνώμων.

«— Δὲν εἰμποροῦσα, μὲ ἔλεγεν ὁ ταῦτα διη-

γούμενος κύριος Π... νὰ κρατήσω τὴν συγκινησίαν μου· χαρὰς δάκρυα μοῦ ἦλθον εἰς τοὺς ὀφθαλμούς· ἠσπάσθην τὸν καλὸν νέον, καὶ μετὰ δυσκολίας ἔπεισα αὐτὸν νὰ ἔλθῃ μαζί μου καὶ νὰ τοῦ προσφέρω τὸ πρῶγευμα εἰς τὸ ξενοδοχεῖον.»

— Καὶ τώρα, τί σκοπεύεις νὰ κάμῃς; Ἠρώτησεν ὁ κύριος Π... τὸν ἀπὸ λούστρου μετατραπέντα εἰς προμηθευτὴν τοῦ Ῥωσικοῦ στρατοῦ.

— Πηγαίνω εἰς τὰ παραδουμάβια μέρη τῆς Βλαχίας, ἐκεῖ ὅλα σκεφθῶ τί θὰ κάμω. Ἰσως δοκιμάσω τὸ ἐμπόριον τῶν αἰτηρῶν. Ἀναχωρῶ σήμερα.

Ὁ νέος νῆχαρίστησε καὶ πάλιν τὸν κύριον Π... τὸν ἀπεχαίρησεν καὶ ἀνεχώρησεν. Ἐκτοτε οὐδεμία ἐλήφθη εἰδήσις περὶ αὐτοῦ.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

Ὁ σοφὸς ἐρευνητὴς τοῦ ἰταλικοῦ μεσαιῶνος καὶ συγγραφεὺς τῶν περὶ Κερκύρας καὶ Ἀθηναϊδος πραγματειῶν Γρηγορόβιος, ἐν προσάτῳ ἀγγήσει ἐκδρομῆς εἰς Σάρδεϊς τῆς Λυδίας, παρενέειρε τὰς ἐξῆς σκέψεις: «Τὸ ἐκπληκτικώτατον μεγαλοῦργημα τῶν Ἑλλήνων ὑπῆρξεν ὁ ἐξελλητισμὸς τῆς Ἀνατολῆς. Ἡ γλῶσσα αὐτῶν καὶ ὁ πολιτισμὸς ἐπεκράτησαν ἄλλοτε ἐφ' ὅλης τῆς δυσμικῆς Ἀσίας ἀπὸ τοῦ Πόντου μέχρι τῶν καταρρακτῶν τοῦ Νείλου. Πᾶσαι αὗται αἱ χῶραι ἀπέτελεσαν ὅμοιο τὸ παγκόσμιον ἑλληνικὸν κράτος τοῦ Ἀλεξάνδρου. Οἱ Ῥωμαῖοι τὸ ἐκκληρονόμησαν, μέγιστον δὲ κατῳρθωμα αὐτῶν ὑπῆρξεν ἡ ἐνωσις τῆς Δόσεως καὶ τῆς ἑλληνικῆς Ἀνατολῆς εἰς κοσμοπολιτικὸν κράτος, οὗ ἐφ' ἡμίλλων δὲν ἀναφέρει ἡ ἱστορία. Βραδύτερον τὸ ἀνθρώρην ἴδρυμα ἐδιχοτομήθη, καὶ τὸ ἀντικείμενον ἡ ἀλεξανδρινὸν αὐτοῦ τμήμα κτεκτιήθη ἐπὶ τέλους ὑπὸ Ἀράβων καὶ Τούρκων, ἐπὶ δὲ τῶν ἐρειπίων τοῦ ἀνιδρύθη τὸ κρατήσαν ἐπὶ τινα χρόνον τοῦ κόσμου κράτος τῶν Μωαμεθικῶν. Ὅ,τι δὲν κατῳρθωσαν οἱ Πέρται τοῦ Δαρείου καὶ Σέρξου κατῳρθωσαν οἱ Τούρκοι. Γενόμενοι κύριοι τῆς Ἑλλάδος, εἰσώρμησαν εἰς Εὐρώπην. Ἐκτοτε ἐν Ἀνατολῇ, τῷ κλιλλίτω ἀποκτήματι τοῦ Ῥωμαϊκοῦ κόσμου, ἡ σφαῖρα τοῦ εὐρωπαϊκοῦ πολιτισμοῦ ἐσυμκρύνθη. Κατὰ τὰς σταυροφορίας ἡ Εὐρώπη ἀπεπειράθη πάλιν ν' ἀποκαταστήσῃ τὴν ἀρχαίαν συνάφειαν πρὸς τὴν ἑλληνορρωμαϊκὴν Ἀσίαν, αἱ ἀπόπειραι δ' αὗται ἐξηκολούθησαν ἀπὸ τῆς πτώσεως τῆς Κωνσταντινουπόλεως κατὰ τοὺς μακροὺς τουρκικοὺς πολέμους. Σήμερον τὸ μωαμεθικὸν κράτος καταρρεῖ τμηκτῆδδν καὶ αὕτη ἡ ἀνάκτησις τῆς Κωνσταντινουπόλεως εἶνε ζήτημα χρόνου καὶ εὐρωπαϊκῆς πολιτικῆς. Ἄλλ' ἡ Κωνσταντινουπόλις ἀποτελεῖ τὴν κλειδα τῆς Μικρᾶς Ἀσίας. Ἡλευτα ἀνθρώπους ὄνειρευομένους ὅτι ἡ Μικρὰ Ἀσία προώριται ν' ἀποικισθῇ ὑπὸ Γερμανῶν. Ἄλλ' οἱ πολιτικοὶ οὗτοι τοῦ μέλλοντος λησιμονοῦσιν ὅτι αἱ ἀκταὶ τῆς Μικρᾶς Ἀσίας κατοικοῦνται καὶ νῦν ὑπὸ Αἰολέων καὶ Ἰωνῶν, ἔμιναν δ' ἀπὸ τῶν ἡμερῶν τοῦ Ἀλεξάνδρου, τῶν Σελευκιδῶν, τῶν Ἀτταλιδῶν καὶ